

ХАУЪРД ЛЪВКРАФТ ЗВЯРЪТ ОТ ПЕЩЕРАТА

Превод от английски: Адриан Лазаровски, 2015

chitanka.info

Ужасното предчувствие, което гризеше моето объркано, отказващо да приеме жестоката истина съзнание, прерасна в смразяваща увереност. Бях се изгубил — окончателно и безнадеждно — в мрачния лабиринт на огромната Мамутова пещера. За пореден път огледах всичко наоколо с напрегнат взор и за пореден път не открих никакъв знак, който да ми посочи пътя към спасението. Никога вече нямаше да зърна благословената дневна светлина, да се любувам на зелените хълмове и да съзерцавам красотата на прекрасния свят, останал някъде далеч над мен. Надеждата ме бе напуснала завинаги. Обаче животът ме беше приобщил към кастата на философите, ето защо изпитвах и известно удовлетворение от стоическото спокойствие, с което се отнасях към критичната ситуация. Въпреки че бях чел много за истеричната паника, в която изпадаха окаяните клетници в подобни случаи, аз си оставах все тъй невъзмутим и хладнокръвен, какъвто бях и преди да осъзная пълната си дезориентация.

Мисълта, че неусетно бях прекрачил отвъд точката, след която нямаше връщане назад, дори за миг не ме накара да изгубя самообладание. Ако смъртта бе единственият ми изход, разсъждавах аз, то тази ужасна, но величествена пещера щеше да се превърне в моя гробница и да ми окаже същия радушен прием, както и гробището в църковния двор. И колкото и необикновено да звучи, вместо да ме изпълват с отчаяние, тези размишления ме дариха с покой.

Бях сигурен, че ме очаква мъчителна гладна смърт. Не се боях от безумието, което застигаше слабите духом, и нямаше кого да виня за надвисналата над мене участ. Никой не ми беше виновен, че изцяло на своя глава се бях отделил от групата пещерни любители, отправяйки се — съвсем сам — към дълбините на тъмните проходи, из чиято плетеница бродех повече от час. И когато осъзнах, че не мога да открия обратния път, вече беше прекалено късно.

Светлината на фенерчето ми започваше да отслабва. Не след дълго щеше да помръкне окончателно и непрогледният мрак на земните недра да ме обгърне в зловещата си прегръдка. Сетих се за колонията на туберкулозноболните страдалци, намираща се тук, в глъбините на Мамутовата пещера. Клетниците съвсем съзнателно дошли по тези места, защото се надявали, че целебният климат на подземния свят с неговата постоянна температура, незамърсен от градските миазми въздух и умиротворяващ покой ще възстанови

здравето им. Обаче намерили единствено смъртта си и били открити вкочанени и застинали в странни и ужасни пози. Бях зърнал кошмарните им останки, докато обикаляхме с групата, и сега гадаех как ли щеше да се отрази пребиваването в пещерата на такъв здрав и силен мъж като мен. Ако гладът не прекъснеше живота ми твърде скоро, щях да имам рядката възможност да разреша тази загадка.

Улисан в тези размисли, забелязах как лъчът на фенерчето ми става все по-немошен и накрая угасна съвсем. Възцари се тъмнина. Твърдо решен да изпробвам всички възможности за спасение, аз напрегнах дробовете си до краен предел, надавайки поредица от силни викове. Дълбоко в душата си обаче се съмнявах, че усилията ми ще принесат плодове. Нищо чудно отразеният от безкрайните извивки на черния лабиринт звук да се завърне при мен като ехо, без да е достигнат до ничии други уши.

Въпреки това ми се стори, че долавям нещо, което моментално ме накара да застана нащрек. Нечии приглушени, тихи стъпки по каменния под на пещерата. Възможно ли бе спасението да дойде толкова бързо? Нима водачът на групата бе забелязал отсъствието ми и беше тръгнал по следите ми? Тези въпроси ме изпълниха с радостно вълнение и тъкмо щях да подновя виковете си, когато възторгът ми изведнъж бе заменен от ужас. Слухът ми, който винаги е бил остър, а сега бе станал още по-чувствителен заради гробовното безмълвие на подземния лабиринт, стовари върху шокираното ми съзнание ужасяващата мисъл, че *това не бяха човешки стъпки*. Съществува, което се приближаваше към мен, не пристъпваше, а се *прокрадваше*, да не говорим и че всяка крачка на обувия с тежки ботуши водач щеше да отеква като удар с ковашки чук сред мъртвешката тишина, царяща в пещерата. А след като се вслушах по-внимателно, различих в походката на онова, което се движеше към мен, *четири* такта вместо *два*.

Това ми бе достатъчно. Вече не се съмнявах, че с прибързаните си викове бях пробудил от сън някакъв див звяр — навярно пума, случайно попаднала сред плетеницата от тунели. Може би Всевишният бе решил да сложи край на живота ми не с мъчителната агония на гладната смърт, а с доста по-бърза и милостива гибел? В същия миг инстинктът ми за самосъхранение лумна като пламък в гърдите ми и аз си казах, че дори приближаващият се към мен хищник да ми носеше

избавление, нямаше да му подаря живота си. Точно обратното — щях да се съпротивлявам до краен предел и до последен дъх.

Изпълнен с враждебност към невидимия звяр, аз зашарих с ръце по земята, търсейки някакво оръжие, което да ме защити от предстоящото нападение. Не след дълго успях да напипам два доста големи камъка и ги вдигнах, готвейки се за отпор. Стъпките на пришълеца вече се чуваха съвсем наблизко. Крехките ми надежди, че ще изгуби ориентация и ще ме подмине, бяха окончателно пометени. Докато налягах слуха си в непрогледния мрак, ненадейно забелязах нещо странно. Нямах никакви съмнения, че към мен се прокрадва четириногото същество, но защо от време на време — макар и за кратки интервали — ми се струваше, че различавам походката на двуного? Зачудих се каква ли беше тази загадъчна твар, която всеки момент щеше да се нахвърли отгоре ми. Ами ако се бе изгубила тук преди доста време и дългият престой в пещерата беше започнал да ѝ се отразява? Припомних си отвратителния външен вид на умрелите туберкулозноболни и потръпнах от ужас при представата за скверните деформации и уродливости, които неминуемо връхлитаха всички форми на живот, прекарвали повече време сред този мрачен лабиринт. Миг по-късно бях осенен от потресаващата мисъл, че дори и да успееш да надделея над противника си, нямаше да мога да съзря облика му, защото фенерчето ми бе угаснало, а не разполагах с кибрит.

Мозъкът ми бе напрегнат до краен предел. Разстроеното ми въображение изтръгваше всевъзможни плашещи силуети от околния мрак и рисуваше кошмарни картини пред очите ми. Междувременно приглушените, прокрадващи се стъпки продължаваха да се приближават. Помислих си дали пък да не изкрещя, за да сплаша незнайния натрапник, обаче се съмнявах, че съм в състояние да издам и звук. Целият бях вцепенен от ужас. Вече не бях сигурен, че в критичния момент ще съумея да запратя каменните си снаряди към чудовището. А то вече бе пред мен; усещах тежкото му дихание. В следващия момент в съзнанието ми припламна искрица на оптимизъм. Възможно ли бе да идва отдалеч и да е изнемощяло от глад и изтощение? Обнадежден от тази мисъл, аз светкавично пристъпих към действие. Безпогрешно направлявана от слуха ми, дясната ми ръка запрати с цялата си сила големия камък към източника на тежкото дишане и приглушените стъпки.

Чу се глух удар, последван от тежко тупване. Бях успял да поразя целта си. Въодушевен, метнах още един камък по предполагаемото място, където беше паднало съществото. После опрях гръб в стената на прохода, изпълнен с облекчение. До ушите ми достигнаха дрезгавите хрипове на натрапника и аз ненадейно осъзнах, че вече нямам никакво желание да си изяснявам какво точно представлява, нито пък възнамерявах да го атакувам с още камъни, докато издъхне окончателно. Без никаква ясна причина, душата ми се бе изпълнила с вледеняващ суеверен страх и аз не смеех да направя и една-единствена крачка към тежко дишащото тяло, проснато на земята. Наместо това се обърнах в противоположната посока и се впуснах в трескав бяг, тичайки натам, откъдето бях дошъл.

Не след дълго слухът ми долови равномерното потракване на обувки в ботуши човешки нозе. Този път нямаше никакво съмнение — *това беше водачът!* Завиках и закрепях с цялата сила на дробовете си и миг по-късно зърнах в далечината слаб отблясък, който не можеше да бъде нищо друго, освен отразената светлина от нечие фенерче. Втурнах се натам толкова бързо, колкото можех, и преди да разбера какво се случва, вече лежах проснат на земята пред краката на водача. От досегашната ми сдържаност и хладнокръвие, с които толкова се гордеех, не бе останала и следа — бърборех като обезумял и засипвах смаяния си слушател с неудържим порой от несвързани подробности за случилото се, примесени с високопарни благодарствени излияния. Когато започнах да идвам на себе си, водачът ми разказа, че забелязал отсъствието ми едва на излизане от пещерата, но бързо се насочил към мястото, където за последен път бил разговарял с мен, след което се отправил към лабиринта от тунели и след четиричасово търсене усилията му най-накрая били възнаградени.

Докато слушах разказа му, ободрен от светлината и обстоятелството, че вече не съм сам, мислите ми изведнъж се стрелнаха към мистериозното, ранено от мен същество, което навярно още лежеше в мрака недалеч от нас. Любопитството ме зачовърка и ми се прииска да разбуля тайната, обгърнала незнайния ми противник; ето защо предложих на водача да отидем и лично да проверим какво точно ме беше нападнало. Той се съгласи и двамата се отправихме натам. Не след дълго лъчът на фенерчето на моя спътник освети някаква белезникава фигура, просната на земята. След няколко крачки

видяхме, че повалената твар е бяла — по-бяла от сияещия около нас варовик — а когато се приближихме съвсем, и двамата извикахме в един глас, сякаш се бяхме наговорили. Навярно изумлението ни бе породено от факта, че съзряното изобщо не се вписваше в очакванията ни за хищен звяр или кръвожадно чудовище, дебнещо в пещерния мрак.

Пред нас лежеше гигантска човекоподобна маймуна, без съмнение избягала от някой странстващ цирк или менажерия. Белоснежната ѝ козина беше изненадващо тънка и рехáva, като изглеждаше най-гъста и дълга върху главата на създанието, откъдето се спускаше надолу към раменете. Не можехме да видим муцуната му, защото лежеше по корем върху каменния под на тунела. Причудливият вид на крайниците му обясняваше защо бях останал с впечатлението, че животното се придвижва ту на четири, ту на два крака. Пръстите му завършваха с дълги нокти, подобни на тези на плъх, и не си личеше да има опашка.

Дишането на съществото ставаше все по-повърхностно и водачът извади пистолета си, за да го довърши. В същия миг обаче то издаде звук, който явно го разубеди, и мъжът прибра оръжието си. Не се наемам да опиша този звук. Той изобщо не приличаше на крясъците, характерни за маймуните, и шокиращата му неестественост би могла да се обясни само с въздействието на вездесъщата гробна тишина и яркия лъч на фенерчето. Помислих си, че по всяка вероятност това бе първата светлинка, която умиращото създание виждаше, откакто се бе изгубило в пещерата.

Изведнъж по тялото му пробяга едва доловим спазъм. Крайниците му потрепериха, звярът се сгърчи в предсмъртна конвулсия и муцуната му неочаквано се обърна към нас. Ужасът, който прочетох в погледа му, буквално ме зашемети и в продължение на няколко секунди сякаш бях парализиран. Черните му очи, напълно лишени от ириси, се открояваха в болезнен контраст с белотата на тялото му. Щом се вгледах по-внимателно, обърнах внимание на добре развитите челюсти и необичайното за приматите гладко лице с правилен, ясно изразен нос. Докато се взирахме като хипнотизирани в странното създание, устните му се разтвориха и то отново издаде онзи смразяващ кръвта звук, след което издъхна.

Усетих как водачът се вкопчи в ръкава на палтото ми, треперейки толкова силно, че светлината на фенерчето бясно затанцува по стените и свода на пещерата, хвърляйки чудновати сенки.

Междувременно аз стоях, вцепенен като статуя, неспособен да отместя очи от мъртвото тяло пред себе си.

Страхът си бе отишъл, отстъпвайки място на изумление, състрадание и благоговеен трепет, защото звуците, които бе издало умиращото създание, бяха разкрили потресаващата истина. Звярът, когото бях убил, неведомият обитател на мрачната пещера, чийто живот бях отнел, беше — или поне някога е бил — ЧОВЕК!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.